

A: fødevarer

Landbrugsforening: Industriel dyreproduktion øger risiko for smitsomme sygdomme

DEBAT 29. april 2020 kl. 3:10 |

Print

DEBAT: Coronakrisen minder os om, at industriel dyreproduktion skal fylde mindre, og at vores dyr skal have meget mere plads, hvis vi vil undgå nye farlige sygdomme, skriver Frie Bønder – Levende Land.

Af Ole Færgeman, Tonny Hansen og Henrik Kuske Schou

Hhv. bestyrelsesmedlem, formand og næstformand i Frie Bønder - Levende Land.

Kan coronakrisen lære os noget om vores landbrug?

Ja, det kan den, omend ikke så direkte som kritikere af dansk landbrug måske forestiller sig.

Sygdommen skyldes godt nok vores kontakter med dyr, men det virus [Sars-CoV-2], som forårsager sygdommen [covid-19], ser ud til at stamme fra vilde dyr i Kina, formentlig flagermuse. Det stammer ikke fra landbrugets dyr.

CITAT

Alligevel er coronakrisen relevant for diskussionen om industriel landbrugsproduktion baseret på dyr. Det er den af to grunde.

FAKTA

Dette indlæg er alene udtryk for skribentens egen holdning.

Alle indlæg hos Altinget skal overholde de presseetiske regler.

Debatindlæg kan sendes til debat@altinget.dk.

MEST LÆSTE ARTIKLER

1. [Ida Auken sygemeldt med stress](#)

2. [Frej: Truet biodiversitet sikres ikke på, men udenfor dyrkede marker](#)

3. [Rådet for Grøn Omstilling: Politikerne skal bremse biomasse-ræset nu](#)

4. [Ombudsmanden: Er "miljøoplysninger" et trylleord?](#)

Prøv A: fødevarer gratis i 14 dage

- Artikler
- Debat
- Politisk kalender
- Spørgsmål og svar

DAGENS PORTAL

“ Jo tættere vi lever med dyr, desto større er muligheden for, at det mindste småkravl som orme, parasitter, bakterier og virus kan overføres mellem os og dyrene.

—
Ole Færgeman, Tonny Hansen og Henrik Kuske Schou

Frie Bønder - Levende Land

For det første viser krisen os, hvor alvorligt selv et mindre farligt virus som Sars-CoV-2 kan påvirke vores komplicerede samfund. En del, overvejende ældre mennesker er døde, verdensøkonomien er ude i sin værste krise siden Anden Verdenskrig, og vi er i gang med en omkalfatring af samfundsinstitutioner, herunder vores transportsektor, vores kulturliv og vores uddannelsesinstitutioner.

Næste artikel

Jesper Frost

Rasmussen: Sidestil landbrugsvirksomheder med andre erhverv

Pest fra gnavere og aids fra aber

Hele dette postyr skyldes en infektionssygdom, som de amerikanske sundhedsmyndigheder (National Institute of Allergy and Infectious Diseases) har klassificeret som en kategori C-sygdom, hvad angår farlighed.

Den er langt bagefter sygdommene i kategori A som for eksempel tæller kopper, miltbrand, og pest, og den er noget bagefter sygdomme i kategori B, herunder tyfus og salmonella. Dødeligheden af covid-19 ser foreløbigt ud til at være højst nogle få procent, mens dødeligheden af kopper, som stammer fra køer, er omkring 30 procent.

For det andet stammer næsten alle af vores infektionssygdomme fra dyr. Sådanne sygdomme kalder vi "zoonoser" [zoion=dyr, nosos=sygdom]. Nogle af dem kan vi takke vilde dyr for. Foruden covid-19 fra flagermus er der eksempelvis pest fra gnavere, aids fra aber og hundegalskab fra flere forskellige dyrearter.

Mindre plads, mere smitte

Men de fleste zoonoser kan vi takke vores husdyr og landbrugsdyr for.

Det er eksempelvis kopper, miltbrand, mæslinger, salmonella og influenza. Og det er ikke underligt. Jo tættere vi lever med dyr, desto større er muligheden for, at det mindste småkravl som orme, parasitter, bakterier og virus kan overføres mellem os og dyrene.

Og desto tættere dyrene skal leve med hinanden, desto større mulighed har mikroorganismer for at blive overført mellem dyrene. Og tæt på hinanden lever hundrede til tusindvis af kvæg, svin og fjerkræ i nutidens industrielle landbrugsbedrifter.

Sådanne bedrifter blev først udviklet i USA, fjerkræbedrifter i 1950'erne og svine- og kvægbedrifter i 1970'erne og 1980'erne.

Amerikanerne kalder dem slet og ret "bedrifter til opfodring af indespærrede dyr". På engelsk: *confined animal feeding operations* [CAFO'er].

Virus overføres fra dyr til mennesker

Siden er CAFO'er blevet den gængse form for animalsk produktion verden over, herunder også i Danmark.

Metoden er som skabt til formering af mikroorganismer med forskellige, undertiden farlige egenskaber.

Det er, fordi der hele tiden sker småændringer af arvematerialet i bakterier og virus. Sådanne småændringer, eller mutationer, betyder, at en bakterie eller en virus, for eksempel en influenzavirus, måske finder lidt bedre livsbetingelser, når det bliver overført fra et dyr til et andet dyr. Og bedre livsbetingelser betyder formering.

Indimellem vil sådanne mutationer i bakteriens eller virus' DNA eller RNA også øge muligheden for, at bakterier eller virus kan overføres til og forårsage sygdom hos mennesker.

Nødvendige ændringer i landbrugspolitikken

Influenzapandemien i 2009, som dræbte nogle få hundrede tusinde mennesker, udgik eksempelvis fra svin.

Ekspertter har i det hele taget været mest bekymrede for, at mutationer i influenzavirus kan føre til alvorlig sygdom som pandemien i 1918-1920, blandt andet fordi mutationer sker to til fire gange så hurtigt i influenzavirus, som de gør i Sars-CoV-2.

Når industriel dyreproduktion i Danmark, ligesom CAFO'er overalt i verden, øger risikoen for smitsomme sygdomme, som er mindst lige så alvorlige som covid-19, burde den nødvendige ændring af landbrugspolitikken være indlysende.

Dyreproduktionen skal være meget mindre, end den er i dag. Bedrifterne skal være meget mindre, end de er i dag. Og dyrene skal have meget bedre plads, end de har i dag.

debat@altinget.dk